

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีพิมพ์ประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ จำนวน ๖ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ฟรองซัวร์ (*Euphorbia francoisii* Leandri) พันธุ์เดอะเกรต (The Great)
๒. ยิมโนคาลิเซียม [*Gymnocalycium mihanovichii* (Frič ex Gürke) Britton & Rose] พันธุ์ดราก้อน (Dragon)
๓. แคน [*Sesbania grandiflora* (L.) Pers.] พันธุ์แม่โจ้ 341
๔. น้อยหน่า (*Annona squamosa* L.) พันธุ์แม่โจ้ 341
๕. ส้มเกลี้ยง [*Citrus sinensis* (L.) Osbeck] พันธุ์เพชรพูลเพิ่ม
๖. สะเดา (*Azadirachta indica* A. Juss.) พันธุ์ทะวายพิจิตร

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชรายดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปราบกฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีพิมพ์ประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ฟรองซัวร์ (*Euphorbia francoisii* Leandri) พันธุ์เดอะเกรต (The Great)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายสันติพร แสงฉาย
ที่อยู่ เลขที่ 54/1 หมู่ 4 ซอยกำนันปิยะ ตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130
โทรศัพท์ 095-5588444

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ฟรองซัวร์ พันธุ์เดอะเกรต เป็นลูกไม้ที่เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่าง *Euphorbia francoisii* สองพันธุ์ใน Little One Plant Nursery สถานเพาะเลี้ยงพืชอนุรักษ์ (เลขที่ P-TH-000222) ซึ่งมีนางสาววริตาสินธูยนต์ เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้การผสมพันธุ์และเพาะเมล็ดกระทำโดยนายสันติพร แสงฉาย ผู้เป็นหุ้นส่วนในบริษัทแสงสิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด ร่วมกับนางสาววริตาสินธูยนต์ เมื่อปี พ.ศ. 2557 ซึ่งการเพาะเมล็ดชุดนี้ได้คัดเลือกต้นที่มีลักษณะดีเด่น จำนวน 1 ต้น ในปีพ.ศ. 2558 จึงได้ประเมินความดีเด่นหลังจากลักษณะประจำพันธุ์มีความคงตัว โดยพบว่าลักษณะประจำพันธุ์มีความสม่ำเสมอ ทั้งนี้เมื่อต้นปี พ.ศ. 2561 ได้รับรางวัล Premium Award ในงาน Siam Innovo-Flora 2018 ของสมาคมไม้ประดับแห่งประเทศไทย

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ฟรองซัวร์ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Euphorbia francoisii* Leandri วงศ์ Euphorbiaceae พืชอวบน้ำ ไม่มีเนื้อไม้ อายุหลายปี

ราก ระบบรากแก้ว รากแก้วอวบน้ำสีขาว โดยมีรากแขนงอวบน้ำสีขาวแผ่ขยายรอบลำต้น โคนรากแก้วที่เชื่อมกับโคนต้นสามารถขยายเป็นโขด (caudex) เมื่อมีการสะสมอาหารมากพอ

ต้น ลำต้นตั้งตรง มีความสูงจากโคนต้นถึงปลายยอด ประมาณ 5.0 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางโขดประมาณ 2.0 เซนติเมตร เปลือกสีครีม มีหนามขนาดเล็กสีน้ำตาล ยาว 1 -3 เซนติเมตร ลำต้นมีน้ำยางสีขาว ต้นอายุประมาณ 4 ปี จากการเพาะเมล็ด

ใบ ใบเดี่ยว เรียงเป็นชั้นรอบต้น จำนวน 6 ใบ/รอบ ใบรูปสามเหลี่ยม (deltoid) แผ่นใบกว้าง 3 - 3.5 เซนติเมตร ยาว 5-6 เซนติเมตร ปลายมน (obtus) โคนแหลมเล็กน้อย แผ่นใบยอดด้านบนสีม่วงอมเขียวเป็นมัน ขอบใบและเส้นกลางใบสีน้ำตาลแดง แผ่นใบแก่ด้านบนสีม่วงดำเข้มเป็นมัน แผ่นใบด้านล่างสีม่วงอมเขียว แผ่นใบเรียบ ขอบใบค่อนข้างเรียบ เส้นใบสีม่วงดำเข้ม

ดอก ช่อดอกแบบกระจุกสองด้าน (biparous, dichasial cyme inflorescence) มีดอกย่อยเกิดสองข้างของดอกที่ปลายช่อ ช่อดอกยาว 2.5-3 เซนติเมตร ใบประดับ (cyathophylls) สีเขียวอมม่วง กว้าง 1-1.2 เซนติเมตร ยาว 1-1.2 เซนติเมตร มีต่อมรองรับช่อดอกแบบเรียบ ไม่มีระยางค์ (glands without appendages) จำนวน 5 ต่อม สีเขียวอ่อน ดอกเป็นดอกสมบูรณ์เพศ แบบดอกอยู่ใต้รังไข่ (hypogynous flower) เกสรเพศผู้ ติดอยู่บนฐานรองดอกที่ต่ำกว่ารังไข่ ก้านชูเกสรเพศผู้ 4-5 อัน แต่ละอันมีเกสรเพศตัวผู้สีเหลือง 2 อับ ก้านชูเกสรเพศเมีย 1 ก้าน ปลายเกสรเพศเมีย 3 ยอด

ผล/เมล็ด ปกติของ *Euphorbia francoisii*

ฟรองซ์วัวร์พันธุ์เดอะเกรต

ยิมโนคาลิเซียม [*Gymnocalycium mihanovichii* (Frič ex Gürke) Britton & Rose] พันธุ์ดราگون (Dragon)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายอัศวิน ปันจวิเชียร
ที่อยู่ เลขที่ 277 หมู่ 2 ตำบลบางจาก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 10130
โทรศัพท์ 097-2718297

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ยิมโนคาลิเซียม พันธุ์ดราگون เป็นลูกไม้ที่เกิดจากการผสมระหว่าง *Gymnocalycium mihanovichii* กลุ่มพันธุ์ LB2178 (กลุ่มพันธุ์ที่ต้นเตี้ยมีหนามเดี่ยวโค้งลงตามสันพู ไม้ชื้ออกเหมือนกับพืชชนิดนี้ที่พบทั่วไป) 2 ต้น ซึ่งผสมพันธุ์โดยนายอัศวิน ปันจวิเชียร ในสถานที่เพาะเลี้ยงพืชอนุรักษ์ (เลขที่ P-TH-000204) ซึ่งมีนายดุสิต มุกตาสนิท เป็นผู้ดำเนินการ เมื่อปีพ.ศ. 2558 และประมาณปลายปีพ.ศ. 2558 นายดุสิต มุกตาสนิท ได้จำหน่ายต้นกล้าจากการเพาะเมล็ดชุดนี้ จำนวน 20 ต้นให้แก่ นายอัศวิน ปันจวิเชียร ซึ่งต่อมาได้คัดเลือกต้นที่มีลักษณะดีเด่น คือมียอดแผ่ออกคล้ายหงอนไก่ (fasciated shoot) จำนวน 1 ต้น ในปีพ.ศ. 2559 จึงได้ขยายพันธุ์ด้วยการแยกหน่อ เพื่อประเมินความดีเด่นหลังจากลักษณะประจำพันธุ์มีความคงตัว โดยพบว่าลักษณะประจำพันธุ์มีความสม่ำเสมอ ทั้งนี้เมื่อต้นปี พ.ศ. 2561 ได้รับรางวัล Premium Award ในงาน Siam Innovo-Flora 2018 ของสมาคมไม้ประดับแห่งประเทศไทย

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ยิมโนคาลิเซียม ชื่อวิทยาศาสตร์ *Gymnocalycium mihanovichii* (LB2178 Group)
วงศ์ Cactaceae พืชอวบน้ำ ไม่มีเนื้อไม้ อายุหลายปี

ราก ระบบรากแก้วขนาดใหญ่ อวบน้ำ รากแขนงแผ่ขยายรอบลำต้น

ต้น ต้นอายุประมาณ 3 ปี ลำต้นสีเขียว มีแถบหรือบั้งสีม่วงขวางตามลำต้นเป็นแนวทึบๆ บริเวณ
ตุ่มหนามมีขนสีขาวอมน้ำตาลทรงกลมหรือรีปกคลุมอยู่มีขนาดกว้าง 1.0 - 1.3 มิลลิเมตร
ยอดแผ่ออกเป็นแนวยาวพับไปมาเป็นก้านคล้ายหงอนไก่ (fasciated shoot) โดยพุ่มต้นมี
ขนาดประมาณ 12.5 x 10.9 ซม. ความยาวของก้านยอดประมาณ 5.0 เซนติเมตร
ความกว้างของก้านยอดประมาณ 2.0 เซนติเมตร

ใบ ใบเปลี่ยนรูปเป็นหนาม โดยส่วนใหญ่แต่ละตุ่มหนามมีหนามสีขาว 1 - 5 หนาม แต่ลำต้นส่วนที่
เตี้ยมี แต่ละตุ่มมีเพียง 1 หนามโค้งลงตามสันพู ตามลักษณะประจำกลุ่มพันธุ์ LB2178

ดอก ปกติของ *Gymnocalycium mihanovichii*

ผล/เมล็ด ยังไม่ติดผล

ยิมโนคาลิเซียมพันธุ์ดราก้อน (Dragon)

แค [*Sesbania grandiflora* (L.) Pers.]

พันธุ์แม่โจ้ 341

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายนรินทร์ พูลเพิ่ม
ที่อยู่ เลขที่ 333/61 หมู่ 6 ตำบลหนองจ้อม อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210
โทรศัพท์ 089-6418418

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

แคพันธุ์แม่โจ้ 341 เป็นแคดอกสีชมพู ที่ได้จากการผสมข้ามสายพันธุ์ของแคขาว (เชียงใหม่) เป็นพันธุ์แม่ กับแคแดง (สุโขทัย) เป็นพันธุ์พ่อ ในปี พ.ศ. 2557 - 2559 นายนรินทร์ พูลเพิ่ม นำต้นกล้าแคขาว ที่ปลูกที่จังหวัดเชียงใหม่ และแคแดงที่ปลูกที่จังหวัดสุโขทัย มาปลูกที่บ้านที่เชียงใหม่ เมื่อต้นแคทั้ง 2 แห่ง เจริญเติบโตมีการออกดอกสมบูรณ์ดี ดำเนินการผสมข้ามสายพันธุ์ โดยใช้แคขาวเป็นพันธุ์แม่ และแคแดง เป็นพันธุ์พ่อ ต่อจากนั้นนำเมล็ดแคลูกผสมไปเพาะกล้า คัดเลือกต้นกล้าที่สมบูรณ์แข็งแรงไปปลูกคัดเลือก ที่จังหวัดสุโขทัยและเชียงใหม่ คัดเลือกต้นแคลูกผสมเฉพาะต้นที่ออกดอกสีชมพู สวยงาม และออกดอกเป็นปริมาณ มาก สม่าเสมอ เป็นแคดอกสีชมพู กลีบดอกมีสีชมพูอ่อนสวยงาม แตกต่างจากแคขาว และแคแดงที่ปลูกในทุกภาค ของประเทศไทย และในปี พ.ศ. 2561 ได้ขยายพันธุ์แคลูกผสม โดยวิธีการตอนกิ่ง เพื่อให้มีปริมาณมากขึ้น ปลูกขยายพันธุ์ที่จังหวัดสุโขทัยและเชียงใหม่ สายต้นที่มีลักษณะดังกล่าว คือ NP001 ให้ชื่อพันธุ์ว่า แคพันธุ์แม่โจ้ 341 สามารถบริโภคดอก ยอดอ่อน และฝักอ่อน เช่นเดียวกับแคทั่วไป การขยายพันธุ์โดยวิธีเพาะเมล็ด ต้นที่ได้ จะมี ลักษณะที่แตกต่างจากเดิม ดังนั้นควรขยายพันธุ์โดยวิธีการตอนกิ่ง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย แค ชื่อวิทยาศาสตร์ *Sesbania grandiflora* (L.) Pers. วงศ์ Leguminosae ไม้ต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง พืชผัก

ราก ต้นที่ได้จากการขยายพันธุ์ โดยวิธีการเพาะเมล็ด มีรากแก้วและรากแขนง ต้นที่ได้จากการขยายพันธุ์ โดยวิธีการตอน มีรากพิเศษ (adventitious root)

ลำต้น ลำต้นตั้งตรง สูงประมาณ 3 - 5 เมตร แตกกิ่งมาก ไม่เป็นระเบียบ-เปลือกลำต้นหนา มีรอยขรุขระ สีน้ำตาลปนเทา กิ่งอ่อนสีเขียว กิ่งแก่สีน้ำตาล

ใบ ใบประกอบแบบขนนกหนึ่งชั้น ใบย่อยขนาดเล็ก รูปขอบขนาน กว้างประมาณ 1 - 1.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3 - 4 เซนติเมตร ปลายใบมนกว้าง ขอบใบและแผ่นใบเรียบ ใบสีเขียว

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกออกตามซอกใบ ดอกย่อยจำนวน 2 - 3 ดอก ลักษณะคล้ายดอกถั่ว ดอกมีกลิ่นหอม กลีบดอกมี 3 ชั้น กลีบดอกชั้นนอกสุดหรือกลีบกลาง (standard) ด้านบนสีชมพูอ่อน ด้านล่างสีแดงอ่อน กลีบดอกชั้นที่สองหรือกลีบคู่ข้าง (wing) และชั้นที่สามหรือกลีบคู่ล่าง (keel) อยู่ด้านในสุด สีขาวปนชมพู

ผล/เมล็ด ผลแตกสองแนว (legume) มีลักษณะเป็นฝักกลมยาว คล้ายฝักถั่วฝักยาว มีความยาวประมาณ 8 - 15 เซนติเมตร ฝักอ่อนสีเขียวอ่อน ฝักแก่สีน้ำตาล เมล็ดมีลักษณะกลมแบนสีน้ำตาล

แคพันธุ์แม่ใจ 341

น้อยหน่า (*Annona squamosa* L.) พันธุ์แม่โจ้ 341

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายนรินทร์ พูลเพิ่ม
ที่อยู่ เลขที่ 333/61 หมู่ 6 ตำบลหนองจ้อม อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210
โทรศัพท์ 089-6418418

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

น้อยหน่าพันธุ์แม่โจ้ 341 เป็นน้อยหน่าฝ้ายครึ่ง (ผลสีม่วง) ที่ได้มาจากการเพาะเมล็ดและคัดเลือกสายต้น จากน้อยหน่าฝ้ายครึ่งพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดราชบุรี ในปี พ.ศ. 2546 นายนรินทร์ พูลเพิ่ม ได้ซื้อผลน้อยหน่าฝ้ายครึ่ง ที่เกษตรกรขายข้างทางในเขตอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี คัดเลือกเฉพาะผลน้อยหน่าที่มีขนาดใหญ่ สีม่วงเข้ม สีสวย ประมาณ 15 ผล นำมาบริโภคนครวเรือนที่จังหวัดพิจิตร คัดเลือกผลน้อยหน่าที่มีเนื้อหารสชาติดีที่สุดจำนวน 1 ผล ไปเพาะเมล็ด ได้ต้นกล้าจำนวน 25 ต้น หลังจากปลูกได้ 5 ปี ประเมินผลผลิตและคุณภาพของผล พบว่า น้อยหน่าทุกต้นเป็นน้อยหน่าฝ้ายครึ่ง แต่มีขนาดของผล สีของผล ลักษณะเนื้อและรสชาติแตกต่างกัน ได้คัดเลือกสายต้นที่มีผลขนาดใหญ่ มีสีสวย ออกดอกติดผลง่าย มีเนื้อหนา และรสชาติดีที่สุด ได้ 1 สายต้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 นำเมล็ดน้อยหน่าฝ้ายครึ่งสายต้นที่ดีที่สุดที่สวนพิจิตรไปเพาะเมล็ดเป็นต้นกล้า คัดเลือกต้นกล้าที่เจริญเติบโตดีแข็งแรง ไปปลูกในสวนที่จังหวัดสุโขทัยและเชียงใหม่ และในปี พ.ศ. 2559 ประเมินการเจริญเติบโต การออกดอกติดผล ผลผลิต และคุณภาพของผลผลิต พบสายพันธุ์ต้นที่ดีเด่นที่สุดอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ 1 สายต้น มีการเจริญเติบโตดี ออกดอกติดผลตลอดปี ผลมีขนาดใหญ่ เนื้อหนา รสชาติดี รสหวาน จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2561 ได้ขยายพันธุ์ น้อยหน่าฝ้ายครึ่ง สายต้นดีเด่นที่ปลูกที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิธีต่อยอดบนต้นต่อและทาบกิ่ง เพื่อแนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกเป็นการค้าต่อไป และได้ตั้งชื่อ น้อยหน่าฝ้ายครึ่งสายต้นดีเด่น นี้ว่า พันธุ์แม่โจ้ 341

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย น้อยหน่า ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Annona squamosa</i> L. วงศ์ Annonaceae ไม้ต้นขนาดเล็ก ไม้ผล
ราก	ต้นที่ได้จากการขยายพันธุ์ โดยวิธีการเพาะเมล็ด มีรากแก้วและรากแขนง ต้นที่ต่อยอดบนต้นต่อและทาบกิ่ง มีรากพิเศษ (adventitious root)
ลำต้น	ลำต้นสูงประมาณ 2 – 3 เมตร ทรงต้นโปร่ง มีกิ่งแผ่กระจายเป็นพุ่ม กิ่งอ่อนสีเขียว กิ่งแก่สีน้ำตาล ค่อนข้างเรียบ
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงสลับ ใบรูปรีถึงรูปไข่ ปลายและโคนใบแหลม ขอบใบเรียบ ใบอ่อนสีเขียวอ่อน ใบแก่สีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ดอกเดี่ยว ออกตามซอกใบ ดอกห้อยลง กลีบดอกสีเหลืองอมขาว 3 กลีบ แยกออกจากกัน
ผล/เมล็ด	ผลกลุ่ม (aggregate fruit) รูปร่างกลมรี ผิวเปลือกเป็นตาข่ายนูนสีม่วงเข้ม เนื้อสีขาว รสหวาน เมล็ดมีลักษณะกลมยาวรี สีน้ำตาลดำ

น้อยหน้าพันธุ์แม่ใจ 341

ส้มเกลี้ยง [*Citrus sinensis* (L.) Osbeck] พันธุ์เพชรพูลเพิ่ม

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายนรินทร์ พูลเพิ่ม
ที่อยู่ เลขที่ 333/61 หมู่ 6 ตำบลหนองจ้อม อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210
โทรศัพท์ 089-6418418

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ส้มเกลี้ยงพันธุ์เพชรพูลเพิ่ม เป็นพันธุ์ที่ได้มาจากการคัดเลือกสายต้นจากต้นเพาะเมล็ดของส้มเกลี้ยงพันธุ์พื้นเมืองสุโขทัย ในปี พ.ศ. 2512 นายเรือง พูลเพิ่ม อยู่บ้านเลขที่ 31 หมู่ 6 บ้านป่ามะม่วง ตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้รวบรวมผลส้มเกลี้ยงพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดสุโขทัยมาบริโภค ส้มเกลี้ยงผลโตที่บริโภคแล้วมีรสชาติดี รสหวานหรือหวานอมเปรี้ยว เล็กน้อย จะนำเมล็ดของส้มเกลี้ยงผลดังกล่าวไปเพาะเมล็ดเป็นต้นกล้า คัดเลือกต้นกล้าที่มีการเจริญเติบโตดีแข็งแรง ปลูกในสวนใกล้บ้าน 10 กว่าต้น หลังจากปลูกได้ประมาณ 10 - 12 ปี นายเรือง พูลเพิ่ม ได้ประเมินการเจริญเติบโต การออกดอกติดผล ผลผลิต และคุณภาพของผล พบสายต้นที่ดีเด่น มีการออกดอกติดผลสม่ำเสมอทุกปี ผลมีคุณภาพดี รสชาติหวานอมเปรี้ยว เล็กน้อย 1 สายต้น สายต้นที่ออกดอกติดผลไม่สม่ำเสมอทุกปี และมีรสชาติค่อนข้างเปรี้ยวจะถูกโค่นทิ้ง เปลี่ยนเป็นส้มโอและมะปร่างแทน ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 นายนรินทร์ พูลเพิ่ม สังเกตส้มเกลี้ยงสายต้นดีเด่น เริ่มทรุดโทรมลงมาก มีกิ่งแห้งที่ปลายกิ่ง ผลผลิตลดลง จึงได้ขยายพันธุ์ส้มเกลี้ยงสายต้นดังกล่าวให้มีมากขึ้น โดยวิธีการต่อยอด ปลูกที่อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร และปี พ.ศ. 2555 ได้ขยายพันธุ์ไปปลูกที่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ อายุ 3 ปี ให้ผลผลิต ผลมีรสชาติหวานอมเปรี้ยว เล็กน้อย ใกล้เคียงส้มเขียว อีกทั้งไม่ต้องดูแลรักษา พนสารเคมีป้องกันกำจัดโรค แมลง มากเท่าส้มเขียวหวาน เมื่อพบสายต้นส้มเกลี้ยงพันธุ์ดีที่มีรสชาติดีกว่าส้มเกลี้ยงจากแหล่งปลูกต่าง ๆ ที่เคยบริโภคมาแล้ว รสชาติหวานอมเปรี้ยว เล็กน้อย มีความหวานสูงใกล้เคียงส้มเขียว มีปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ 10 - 12 องศา Brix จึงมีการขยายพันธุ์โดยวิธีการต่อยอดบนต้นต่อ ให้เกษตรกรได้ปลูกบริโภค และปลูกเป็นการค้ามากขึ้น เพื่อเป็นเกียรติแก่นายเรือง พูลเพิ่ม ผู้ปลูกและคัดเลือกส้มเกลี้ยงสายต้นดังกล่าว จึงตั้งชื่อส้มเกลี้ยงสายต้นนี้ว่า พันธุ์เพชรพูลเพิ่ม

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ส้มเกลี้ยง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Citrus sinensis* (L.) Osbeck วงศ์ Rutaceae ไม้ต้นขนาดเล็ก
ไม้ผล
ราก ต้นที่ได้จากการขยายพันธุ์ โดยวิธีการเพาะเมล็ด มีรากแก้วและรากแขนง ต้นที่ต่อยอดบนต้นต่อและทาบกิ่ง มีรากพิเศษ (adventitious root)
ลำต้น ลำต้นสูง ประมาณ 3 - 5 เมตร ทรงต้นโปร่ง ลำต้นใหญ่ปานกลาง กิ่งแผ่กระจายเป็นพุ่ม กิ่งอ่อนสีเขียวอ่อน กิ่งแก่สีน้ำตาล

ใบ	ใบประกอบแบบนิ้วมือแบบมีใบย่อยเดี่ยว ใบย่อย รูปรีถึงรูปไข่กลับ ใบอ่อนสีเขียวอ่อน ใบแก่ สีเขียว ขอบใบเรียบ ใต้แผ่นใบเรียบ ก้านใบแผ่เป็นแผ่น (wing)
ดอก/ช่อดอก	ดอกออกที่ปลายกิ่งบริเวณซอกใบ มีทั้งดอกเดี่ยวและรวมเป็นช่อดอก 2 – 10 ดอก ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกสีขาว จำนวน 4-5 กลีบ เกสรเพศผู้สีเหลือง มีกลิ่นหอม
ผล/เมล็ด	ผลทรงกลม (spheroid) ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่จัดสีเขียวอมเหลือง สีเปลือกด้านในสีขาว เนื้อสีเหลืองอ่อน รสหวานอมเปรี้ยว เมล็ดมีลักษณะกลมค่อนข้างแบน สีขาวอมเหลือง

ส้มเกลี้ยงพันธุ์เพชรพลูเพิ่ม

สะเดา (*Azadirachta indica* A. Juss.)

พันธุ์ชะววยพิจิตร

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล นายนรินทร์ พูลเพิ่ม
ที่อยู่ เลขที่ 333/61 หมู่ 6 ตำบลหนองจ่อม อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210
โทรศัพท์ 089-6418418

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

สะเดาพันธุ์ชะววยพิจิตร เป็นสะเดาที่ได้มาจากการคัดเลือกสายต้นจากต้นเพาะเมล็ดของสะเดา พันธุ์พื้นเมืองพิจิตร ในปีพ.ศ. 2540 นายมานิตย์ บิมทะดิษฐ์ นายบุญเชิด แก้วสิทธิ์ และนายนรินทร์ พูลเพิ่ม ได้สำรวจคัดเลือกสายต้นชุนชะววย มะปราง และมะยงชิดชนิดผลใหญ่ ภายใต้โครงการวิจัยพันธุ์ของศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร ในเขตจังหวัดพิจิตร นอกจากจะได้พบชุนชะววย มะปราง และมะยงชิดชนิดผลใหญ่ ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดพิจิตรแล้ว ที่หมู่ที่ 7 ตำบลท่าหลวง สังเกตพบว่า มีการปลูกสะเดาจากต้นเพาะเมล็ด พันธุ์พื้นเมืองพิจิตรจำนวนมาก ประมาณ 50 ต้น อายุ 10 ปี จึงได้เข้าไปสำรวจดูว่ามีสะเดาต้นใดต้นหนึ่งออกดอกก่อนฤดูกาลบ้างหรือไม่ ปรากฏว่ามีสะเดาต้นหนึ่งออกดอกก่อนฤดูกาล จึงได้ติดตามและบันทึกข้อมูล การออกดอกของสะเดาสายต้นนี้ ติดต่อกัน 3 ปี พบว่า สะเดาสายต้นดังกล่าว ออกดอกเกือบตลอดปีทุกปี และมีการติดผลน้อยกว่าสะเดาทั่วไป ต่อมาได้ขยายพันธุ์สะเดาสายต้นนี้ โดยวิธีการต่อยอดบนต้นต่อเพาะเมล็ด ปลูกที่สวนจังหวัดพิจิตรเพชรบูรณ์ และสุโขทัย อายุ 1 ปี หลังจากปลูก สะเดาเริ่มออกดอก ปีพ.ศ. 2559 อายุ 3 ปี พบว่าสะเดาทุกต้นมีการเจริญเติบโตดี และมีการออกดอกนอกฤดูเกือบตลอดปีทุกแห่ง จึงได้ตั้งชื่อ สะเดาสายต้นนี้ว่า พันธุ์ชะววยพิจิตร

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย สะเดา ชื่อวิทยาศาสตร์ *Azadirachta indica* A. Juss. วงศ์ Meliaceae ไม้ต้นขนาดกลาง พืชผัก

ราก ต้นที่ได้จากการขยายพันธุ์ โดยวิธีการเพาะเมล็ด มีรากแก้วและรากแขนง ต้นที่ต่อยอดบนต้นต่อและทาบกิ่ง มีรากพิเศษ (adventitious root)

ลำต้น ลำต้น สูงประมาณ 3 – 5 เมตร มีกิ่งแผ่กระจายเป็นพุ่ม กิ่งอ่อนสีเขียวอ่อน กิ่งแก่สีน้ำตาล

ใบ ใบประกอบแบบขนนกหนึ่งชั้น ปลายคี่ ใบย่อยประมาณ 4 – 7 คู่ ใบย่อยจัดเรียงตรงข้าม รูปใบหอก ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นจักคล้ายฟันเลื่อย ใบอ่อนสีเขียวอ่อน ใบแก่สีเขียวเข้ม

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง (panicle) ขนาดใหญ่ ออกตามซอกใบและปลายกิ่ง ยาว 15-30 เซนติเมตร ดอกย่อยมีขนาดเล็กสีขาว กลีบดอกมี 5 กลีบ แยกออกจากกัน

ผล/เมล็ด ผลเดี่ยว รูปกลม ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่สีเหลืองอมเขียวเหลืองอ่อน รสหวานอมเปรี้ยว เมล็ดมีลักษณะกลมค่อนข้างแบน สีขาวอมเหลือง เมล็ดมีลักษณะกลมรี ผิวเมล็ดค่อนข้างเรียบ สีน้ำตาล

สะเดาพันธุ์ชะววยพิจิตร